

Růžena Tobková
scénář

Zuzka: Právě jste slyšeli úryvek z Prodané nevěsty - jedné z oblíbených oper naší pamětnice Růženy Tobkové. Toto veledílo Bedřicha Smetany viděla Růženka jako mladá v divadle několikrát. My když jdeme do divadla, sedíme před skříní dlouhé minuty a nevíme, co si vybrat. To Růža takový problém neměla. Slavnostní šaty měla pouze jedny. Volného času ale příliš neměla.

Pamětnice: Volný čas jsem ve 14 letech měla jen v neděli, ale jen každou druhou neděli, víš. Protože rodiče už rádi jezdili, dřív se také nikam nedostali, když jsme byli malí. A pak chtěli jezdit na výlet oni, tak jednu neděli jsem měla na starosti já a druhou neděli zase oni a já jsem měla volno.

Nicol: To my trávíme volný čas, kterého máme více než naše pamětnice, nejčastěji ve svém pokoji. V tom jsme samy, nikdo nás neruší a můžeme si řídit čas podle svého. To Růženka prožila své dětství v chalupě, kde se v roce 1939 také narodila. V té době už probíhala druhá světová válka, a tak v domě zdaleka nežila s rodiči sama, ale bydlely tam další dvě rodiny.

Pamětnice: Bratránek se k nám dostal, protože byla válka a oni bydleli v Kostelci. Tam bylo vojsko, a teta se tam bála, tak se vrátila. Do Řetůvky do rodného místa.

Míša: Rodina pamětnice měla hospodářství. Její rodiče chovali koně, krávy a drobná zvířata. Růžena byla nejstarší ze čtyř dětí, odmalinka musela hodně pracovat. V půl páté ráno vstala, nakrmila dobytek, protože neměli vodovod, zašla pro vodu do studny a pak do kilometr vzdálené školy. To my rozhodně vstáváme později a naše rána jsou pomalejší.

Pamětnice: Ráno o půl páté vstávat. Podojit krávy, vyhnat na pastvu, přijít domů, vyvozit hnůj, nastlat a dokrmit další dobytek, umýt nádobí po snídani a znovu na pole.

Terka: Pamětnice skončila školu, když byla v osmé třídě.

Pamětnice: Jenže mě bavilo zemědělství, já bych v žádné kanceláři neseseděla. Já musím lítat po poli. Tak jsem nechtěla chodit na školu.

Terka: Doba se posunula, kdybychom žily ve stejné době jako pamětnice, tak bychom byly už rok ze školy a všechny bychom pracovaly. Pro nás je ale dnes studium důležitější, než bývalo kdysi. Tlak na to, čím se staneme a nekonečné možnosti, to je to, za čím jdeme. Pamětnici škola tolik nezajímala a rodiče jí do učení nenutili. Chtěla pracovat na poli, starat se o zahradu a věnovat se rodině.

Pamětnice: Než jsem začala pracovat na poli, tak jsem babičce pomáhala v kuchyni. Přinášela zeleninu ze zahrádky, šla jsem pro polínka, brambory, a tak. A s dědečkem jsme čistili obilí, fofrovali a tak.

Zuzka: Do osmnácti let neměla Růžena žádné vážné známosti. Se svým nastávajícím se potkávala na zábavách.

Nicol: Chodili spolu asi deset měsíců. V dnešní je době je běžné, že žádost o ruku probíhá na romantickém nebo zajímavém místě a většinou je ve dvou.

Miša: O Růženčinu ruku přišli žádat rodiče jejího nastávajícího. Maminka s tatínkem souhlasili a ona se nebránila.

Pamětnice: No líbil se mi a byl takovej fajn, nechodil na štamprle. Byl pracovitý a měl pěkné vlasy že má. Takové tmavé a kudrnaté.

Terka: Zdá se nám, že život byl tehdy o něco jednodušší, kdo ale ví, jestli lepší...?